

ژرفای اندیشه (۲)

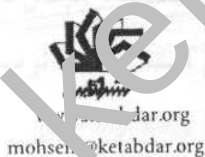
مجموعه سخنرانی‌های علمی و معرفتی

به کوشش

دکتر علی حاجی خانی

حاجی خانی، علی، ۱۳۴۵ -
ژرفای اندیشه ۲: مجموعه سخنرانی‌های علمی معرفتی
به کوشش علی حاجی خانی
تهران: کتابدار، ۱۳۹۶
۲۰۰ ص. (کتابدار: ۳۵۱)
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا
۱. قرآن - بررسی و شناخت - مقاله‌ها و خطابه‌ها
۲. شیعه و سیاست - مقاله‌ها و خطابه‌ها
۳. اسلام و سیاست - مقاله‌ها و خطابه‌ها
رده کنگره ۱۳۹۶ ۴ ژ ۲۳ ح ۳/ ۶۵ BP
رده دیویی: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۵۹۱۹۰

عنوان: ژرفای اندیشه ۲: مجموعه سخنرانی‌های علمی معرفتی
به کوشش: دکتر علی حاجی خانی
ویراستار فارسی، صفحه‌آرا و تدوین: لیلا مرادی
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ / شمارگان: ۵۰۰ نسخه
مجموعه کتابدار: ۳۵۱
شابک: ۰ - ۱۷۳ - ۲۴۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸
قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان
تلفن: ۶۶۴۱۵۵۶۴ / ۶۶۴۱۵۵۶۱
همراه: ۰۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۱
رو کردی نو بر اعجاز ادبی قرآن کریم.....	۱۳
دکتر خلیل پروینی	
۱-۱-۱- دیده.....	۱۳
۲-۱-۱- مقدمه.....	۱۵
۳-۱-۱- تعریف مساله.....	۱۶
۴-۱-۱- مفهوم شناسی.....	۱۷
۱-۴-۱- مفهوم واژه «قرآن».....	۱۷
۱-۴-۱-۱- لفظ قرآن از نظر لغت.....	۱۷
۲-۴-۱-۱- تعریف اصطلاحی قرآن.....	۱۹
۲-۴-۱-۲- تعریف اعجاز و معجزه.....	۲۲
۱-۲-۴-۱- معنای لغوی اعجاز.....	۲۲
۲-۲-۴-۱- معنای اصطلاحی اعجاز.....	۲۳
۵-۱- گذری بر تاریخ وضع اصطلاح اعجاز.....	۲۵
۶-۱- انواع اعجاز قرآن.....	۲۹
۷-۱- مفهوم صرفه.....	۳۱

۸-۱ مفهوم تحدی ۳۳

۱-۸-۱ آیات ۵ گانه تحدی ۳۴

۲-۸-۱ قلمرو تحدی قرآن ۳۶

۳-۸-۱ "آیات" تحدی بر اساس ترتیب نزول ۳۶

۹-۱ اعجاز ادبی ۳۸

۱-۹-۱ پیشینه اعجاز ادبی از آغاز نزول قرآن تا پایان قرن دوم

..... ۳۹

۲-۹-۱ سیری در اندیشه اعجاز ادبی قرآن از قرن ۳ تا معاصر ۴۰

۱۰-۱ جمع بندی از دیدگاه قدما درباره اعجاز ادبی ۴۳

۱-۱۰-۱ دلیل مهمترین وجه اعجازی بعض اعجاز ادبی قرآن ۴۴

۲-۱۰-۱ عناصر محوری اعجاز ادبی قرآن کریه در بریکرد نو ۴۶

۱-۲-۱۰-۱ هنجارشکنی قرآن در سبک بیانی ۴۶

۲-۲-۱۰-۱ موسیقی متفاوت، متنوع و نو شنونده ۴۹

۳-۲-۱۰-۱ الفاظ حداقلی، معانی حداکثری ۴۹

۴-۲-۱۰-۱ اقناع عقل و ارضای عاطفه به طور همزمان ۵۱

۵-۲-۱۰-۱ انس و الفت میان الفاظ و معانی آنها ۵۳

- ۱-۱۰-۲-۶ مورد خطاب قرار دادن همزمان همه مردم..... ۵۴
- ۱-۱۰-۲-۷ استمرار بلاغت در کل قرآن..... ۵۶
- ۱-۱۰-۲-۸ سبک تصریف سخن..... ۵۸
- ۱-۱۰-۲-۹ آفرینش هنری و تصویرسازانه موضوعات دینی..... ۵۹
- ۱-۱۰-۲-۱۰ اسلوب بدیع قرآن در قصه پردازی..... ۶۰
- ۱-۱۰-۲-۱۱ ختم شدن همه موضوعات به خداوند..... ۶۰
- ۱-۱۰-۲-۱۲ مجز بودن تک تک سوره ها..... ۶۱
- ۱-۱۰-۳-۳ اثبات اعجاز ادبی قرآن در سوره کوثر..... ۶۲
- ۱-۱۰-۳-۱ تعریف سوره در لغت و اصطلاح..... ۶۲
- ۱-۱۰-۳-۲ لطائف و دقائق ادبی در آیه اول..... ۶۴
- ۱-۱۰-۳-۳ لطافت و دقائق ادبی در آیه دوم..... ۶۶
- ۱-۱۰-۳-۴ لطافت و دقائق ادبی در آیه سوم..... ۶۹
- ۱-۱۰-۳-۵ جمع بندی از اعجاز ادبی در سوره کوثر..... ۷۱
- ۱-۱۰-۳-۶ اعجاز در مضمون این سوره..... ۷۳
- ۱-۱۱ نتیجه گیری..... ۷۳
- منابع..... ۷۹

کلام سیاسی و نقش آن در تحولات سیاسی جهان اسلام ۸۳

دکتر ابوالفضل شکوری

۱-۱ چکیده ۸۳

۲-۱ مقدمه ۸۴

۳-۲ گذار از: کلیات بحث در کلام سیاسی ۸۵

۱-۳-۲ تمهید ۸۵

۲-۳-۲ تعریف کلام سیاسی ۸۸

۳-۳-۲ اهمیت کلام سیاسی نسبت به فقه سیاسی ۹۲

۴-۳-۲ سه جریان اجتماعی اسلام ۹۵

۴-۲ گفتار دوم: کلام سیاسی اهل سنت و کلام سیاسی خوارج ۱۰۴

۱-۴-۲ چگونگی پیدایش کلام سیاسی ۱۰۷

۲-۴-۲ چگونگی پیدایش فرقه کلامی - سیاسی مرحله ۱۱۱

۳-۴-۲ چگونگی پیدایش جهمیّه و جبریه ۱۱۵

۴-۴-۲ پیدایش مَفَوَّضه ۱۱۵

۵-۴-۲ پیدایش فرقه کلامی - سیاسی معتزله ۱۱۷

۴-۲-۶ پیدایش کلام اشعری و کارکرد سیاسی - اجتماعی آن	۱۲۰
۴-۲-۷ پیدایش موازی کلام فرقه های شیعی	۱۲۲
۴-۱-۸ پیدایش جریان کلامی خوارج	۱۲۳
۴-۱-۸-۱ داعش تداوم خوارج در روزگار مدرن	۱۲۷
۵-۲-۵ گفتار سه کلام سیاسی شیعه و کلام سیاسی غلات	۱۳۵
۵-۲-۱ مقدمه	۱۳۵
۵-۲-۲ وجه تسمیه شیعه	۱۳۶
۵-۲-۳ پیدایش فرقه کیسان	۱۴۱
۵-۲-۴ پیدایش کلام سیاسی زیدیه	۱۴۴
۵-۲-۵ کلام سیاسی خُلُول و تَناسُخ	۱۴۸
۵-۲-۶ کلام و تاریخچه سیاسی اسماعیلیه	۱۵۵
۵-۲-۶-۱ انشعاب دروزیان از اسماعیلیه	۱۵۷
۵-۲-۶-۲ انشعاب قرمطیان از اسماعیلیه	۱۵۹
۵-۲-۷ کلام سیاسی مهدویت	۱۶۲
منابع	۱۶۸
اسلوب های بیانی در قرآن کریم	۱۷۳

دکتر عیسی متقی زاده

- ۱-۳ چکیده..... ۱۷۳
- ۲-۱ مقدمه..... ۱۷۴
- ۳-۳ نازه و ناز بودن..... ۱۷۵
- ۱-۲-۳ چرا نازه و نو؟..... ۱۷۶
- ۴-۳ مهم ترین اسب های بیانی قرآن..... ۱۷۷
- ۱-۴-۳ گفت و گو (۱) سوار..... ۱۷۷
- ۲-۴-۳ انواع گفت و گو در قرآن..... ۱۸۰
- ۱-۲-۴-۳ گفت و گوی نیکان با یکدیگر..... ۱۸۰
- ۲-۲-۴-۳ گفت و گوی بین دوزخیان و شیطان..... ۱۸۶
- ۳-۲-۴-۳ گفت و گوی بهشتیان با دوزخیان..... ۱۸۷
- ۴-۲-۴-۳ گفت و گوی پیامبران با مشرکان..... ۱۸۹
- ۳-۴-۳ قصه..... ۱۹۲
- ۱-۳-۴-۳ انواع قصه ها در قرآن..... ۱۹۵
- ۵-۳ نتیجه گیری..... ۱۹۷
- منابع..... ۱۹۸

پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الإمام علي (ع):

«قَالَ الْعَالِمُ مَنْ عَرَفَ أَنَّ مَا يَعْلَمُ فِيمَا لَا يَعْلَمُ قَلِيلٌ فَعَدَّ
نَفْسَهُ بِذَلِكَ غَالِيًا، فَأَزْدَادَ بِمَا عَرَفَ مِنْ ذَلِكَ فِي
طَلَبِ الْعِلْمِ اجْتِرَاءً.....»

«دانشور کسی است که بداند آنچه می‌داند، ناآموخته‌هایش در بین
ناآموخته‌هایش کم است و به همین جهت، خویش را
نادان بشمارد تا از این رهگذر تلاشش در فرگیری دانش
فزونی گیرد.» بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۰۱

گسترش و تعمیق اندیشه‌های دینی از جمله وظایف مراکز مطالعات
فرهنگ و اندیشه دینی به شمار می‌آید. در این راستا از سال ۱۳۸۲،
مرکز برگزاری مستمر نشست‌ها و سخنرانی‌های علمی - معرفتی را در
برنامه‌های خود گنجانید.

فراهم آوردن بستر مناسب برای محققان و استادان حوزه و دانشگاه
جهت ارائه دستاوردهای علمی و پژوهشی خود در قالب سخنرانی علمی
و توجه ویژه به نیازهای جامعه علمی در پاسخ به مسائل و پرسش‌های
معاصر در عرصه دین، از جمله اهداف دیگر برگزاری این نشست‌ها

شمرده می‌شود.

از آنجا که مخاطبان حضوری این سخنرانی‌های علمی هرچه قدر هم تعدّد داشته باشند، مشمول محدودیت ظرفیت مکان برگزاری هستند، براساس مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۴ شورای پژوهشی مرکز، برر شد حاصل این نشست‌ها زیر نظر سخنرانان محترم علمی، پدیداری و در مجموعه‌ای با عنوان «ژرفای اندیشه» به زینت طبع آراسته شده تا رسول مخاطبان آن افزوده شود.

کتاب حاضر با عنوان «دومین گام از این اقدام علمی، حاصل شش نشست و سخنرانی علمی در سه عنوان می‌باشد. امید است مرضی حق تعالی و مورد استفاده جامعه علمی قرار گیرد. *إِنْ شَاءَ اللَّهُ*.
«وَرَجَاءُ عَوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

علی حاجی‌خانی

رئیس مرکز مطالعات فرهنگی و اندیشه دینی